

A TENGERPART

NAPILAP.

VII. évfolyam.

FIUME, szombat 1910. január 22.

19. szám

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 932.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre 12 kor. Egy óra 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

 HIRDETÉSEKET
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petli sorja 40 fillér.

A kereskedelmi szellem térhódítása.

Szerencsétlen az az ország, ahol kereskedelemellenes irányzatok dülnek, ahol mindennel többe törődnek, mint a kereskedelem dolgaival, ügyeivel, bajaival. Ahol virágzó kultúra van, ahol a népszellemben a fölvilágosodás mécsesei lángolnak: ott nem is akadunk már kereskedelemellenes irányzatokra. A sötétség, az elmaradottság alkalmas csak arra, hogy ezt a szellemet beleplántálja a köztudatba.

Sajnos, Magyarország azok közül a szerencsétlen országok közül való, amelyek még nem jutottak a kulturális haladáshoz arra a fokára, hogy érteni és méltányolni tudják a nagy tömegek és a kereskedelemben rejlő hatalmas erőt és jelentőséget. Nem mondjuk, hogy Magyarország még nem fejlődött annyira, hogy érteni és méltányolni tudja a kereskedelmi törekvéseket. De azt, ha egy kicsit hazafiatlan színben is tüdőkölnünk első pillantásra, igenis konstatálnunk kell, hogy Magyarországon még nem forrott ki a közgazdasági közvélemény, nálunk még könnyű hamis jelszavakon nyargalásni, a könnyenhívőket félrevezetni s elhitetni a nagy általánosságban, hogy a kereskedelem fölösleges valami, fölösleges közvetítő, amelyre nincsen szükség, amelyet ki kell irtani, el kell pusztítani! Kissé hosszadalmas volna a hamis jelszavakat itt halomra dönteni. Meddő is volna még ez a kísérlet, mert hiszen a közvélemény informálása, átalakítása nem történhetik máról holnapra. Nagy munka, szívós tevékenység kell ehhez, amelyet nem végezhet el sem egy, sem száz sajtóorgánium!

A kereskedelemellenes irányzatok leküzdését csakis országos szervezet végezheti el. Ilyen szervezetünk volna is. Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés, amely fennállása óta propagálja ezt a célt, s el kell ismernünk, hogy munkáját céltudatosan, az eszközök helyes megválasztásával végzi. Talán nem olyan szembetűnők az eredmények, amint azt méltán elvárhatnók: de ne essünk kétségbe, hiszen fentebb ígyekeztünk bizonyítani azt a tényt, hogy a kereskedelemellenes irányzatok leküzdése nem történhetik csak úgy máról holnapra. Az Omke igen okosan oldotta meg a feladatát, amikor nem csupán központi szervezetet alkotott, hanem az egész országra kiterjesztette működése körét. Ma már az ország minden részében és Fiumében is működik az Omke szervezete és helyesen, céltudatosan szolgálja a magyar kereskedelem érdekeit. Ha eredményekről akarunk beszélni, — hiszen erről is beszélhetnénk — egész sereg alkotást sorolhatnánk fel, amelyek mind az Omke közreműködésével jöttek létre. Felesleges azonban itt hosszas méltatásokba bocsátkozni. Az alkotott jó nem szorul különös dicséretre, azután meg nem az a célunk, hogy itt hosszadalmas fejtegetésekbe bocsátkozzunk.

A kormány, mint ismeretes, erősen támogatja a magyar agrárius érdekeltségek törekvéseit. Miért ne tehetné ezt a merkantil érdekeltségekkel s elsősorban az Omkeval is? Hiszen ez a szervezet bebizonyította életképességét s olyan eszméket vetett felszínre, amelyeknek a kormány nagy hasznát látta és a köz sem járt rosszul!

Ma még nagyok az ellentétek az agrár és merkantil érdekek között, úgy hogy még a kereskedelem sorsát intező kormánykörökben is elfogultságot tapasztalhatunk nem egyszer a merkantilistákkal szemben. A jövő igazolni fogja, hogy rossz nyomon járnak azok, akik azt hiszik, hogy Magyarország, mert ezidőszent agrikulturnál áll, nem szorul erős kifejtett kereskedelemre. És igazolni fogja, hogy azok a férfiak, akik a merkantil érdekek érvényesülését harcolták, az igazság fegyverével hadakoztak és minden igyakezetükkel az ország érdekeit szolgálták, hűséges állampolgárokhoz illően. El fog következni az az idő, amikor az Omke, vagy legyen akár más kereskedelmi szervezet, többe tesz az ország gazdasági fejlesztése érdekében, mint ezer „népatya” és agrárius atyafi.

Nagy lisztlopás a vasuton.

Megirtuk, hogy Dorcsics Ferenc máv. raktáros egy fuvarlevél elulajdonításával száz zsák, hatezer korona értékű lisztet lopott el s ezért a rendőrség letartóztatta. A bűnös vasutast a rendőrség tegnap este újból kihallgatta.

Dorcsics, akit büne s a letartóztatás teljesen megtört, sirva vallotta be, hogy a lopás gondolata nem tőle származott. Vallomása szerint ugyanis egy vasuti munkás (a neve már ismeretes a rendőrség előtt) állandóan megkörnyékezte őt, hogy kis ügyességgel és bátorsággal könnyen lehetne pénzt csinálni. Nem kell semmi egyéb, mint hogy Dorcsics egy értékes szállitmány fuvarlevelét ellopja s azt a munkásnak átadja. A többiről már a munkás fog gondoskodni s a hasznát megfizetik.

Dorcsics a kísértésnek nem tudott ellenállni s január tizedikén ellopta a 18,427. számú fuvarlevelet. A bűntárs pedig kocsikon elszállította a lisztet s mindjárt ötven zsákot Susanj József plasse-scurigne 90. szám alatti kereskedőnek adott el, aki száz zsákos megrendelését felére csökkentette. Másnap pedig a megtevédt vasutas kereste fel Marcelja Vince Via Serpentinai üzlettulajdonost s Kadosa Ferenc pékmestert Via Voloscan levő üzletében, akiknek huszonöt-huszonöt zsák lisztet szállított, mire Susanj Józseftől nyolcszáz, Kadosa Ferentől pedig háromszáz korona előleget vett fel. Dorcsics az ezerszáz koronából kifizette a napszamosokat és fuvarosokat, hatszáz koronát bűntársának adott, a többit pedig megtartotta.

A tegnapi házkutatás alkalmával lefoglalt négyszázhetven koronára vonatkozólag pedig

Dorcsics azt vallotta, hogy abból kilencven korona a szeretője tulajdonát képezi, nyolcvan korona pedig az övé. A többi pedig a liszt árából származik. Beismerte végül, hogyan akarta a kifizetési bélyegző lenyomatát meghamisítani. A rendőrség egyébiránt néhány ilyen hamisítási kísérletet le is foglalt.

Beusterien rendőrtiszt kérdésére Dorcsics bevallotta, hogy a lopást nem kapzsiságból követte el, hanem adósságait akarta rendezni. A tulajdonát képező Caffé Quarnero vételárának egy részével ugyanis adós maradt, anyja is folyton pénzt kért s így akart magán segíteni. Tettét azonban megbánta s végül reményének adott kifejezést, hogy a bíróság tekintetbe fogja venni az enyhítő körülményeket.

A késő estig tartó kihallgatás ezzel véget ért s Dorcsicsot visszavezették a rendőrség második emeletén levő cellájába. A rendőrség valószínűleg még ma letartóztatja a tolvaj vasutas bűntársát is s holnap az iratok kapcsán a bűnösöket átkísérteti az ügyészség börtönébe.

UJDONSÁGOK.

— Az új halcsarnok ügye. A városi élelmezési bizottság, mint már előre jeleztük, tegnap este ülést tartott. Az ülésre meghívták a fiumei halelárusítók két képviselőjét is, ezek azonban a meghívót visszautasították. Az ülés célja az volt, hogy a chioggiai halászoknak a podesztával közölt határozatát összeegyeztessék a fiumei halelárusítók érdekeivel. Minthogy a bizottsági ülésen a fiumei halelárusítók képviselői nem jelentek meg, a bizottság természetesen nem volt abban a helyzetben, hogy bármely irányban végleges határozatot hozzon. Az általános vélemény azonban az volt, hogy a chioggiaiaknak meg kell engedni az első kézből való haleladást. A chioggiai halászok kérelmének teljesítése megfelel a hal fogyasztó közönségnek kívánságának is, mert így a sok közvetítő kereskedő mellőzésével közvetlenül és olcsón vásárolhat friss halat.

— A törékeny ember. A londoni kórházak egyikében van egy olyan ember is, aki, nehogy az életét minden pillanatban halálos veszedelemnek tegye ki, egy nagy üvegharangban tölti napjait. A szerencsétlen embert, aki az orvosok által „myositis ostificans“-nak nevezett izomelcsontosodásban szenved, a legnagyobb óvatossággal kezelik az ápolói, mert a legcsekélyebb ügyetlen mozdulattal halálát okozhatják. Ruhscook — így hívják a beteget — a szó szoros értelmében törékeny testű és hasonlít a porcellán figurákhoz, mert izmai lassankint hét év óta majdnem teljesen elcsontosodtak. Éppen ezért nem is végezhet olyan mozgásokat, mint a közönséges, ép izmokkal bíró ember, hanem csupán csak járni szabad neki. Nem szabad neki tehát leülni, fejét jobbra, vagy balra elfordítani, lehajolni, vagy egyáltalán olyan mozdulatot tenni, ami rendes izomzatú embernél hajlással jár. A nap legnagyobb ré-

szét ennélfogva ágyban kell neki tölteni, ha pedig fel akar kelni, azt csak úgy teheti, hogy az ágyról a földre csuszlatják. Járnai nagyon nehezen tud és csak bottal, de akkor is nagyon nagy elővigyázattal. A ritkán előforduló betegségében szenvedő embernek maguk a londoni orvosok is csodájára járnak és az orvosprofesszorok mint érdekes tanulmányt ajánlják tanítványaiknak.

— **A kikötőből.** Január 21-én. Érkezett: „Trieste” osztrák gőzös Kalkuttából 6800 bál gyapjuval, 4500 bál dohányval és 250 tonna vegyes áruval.

Indult: „Sea Belle” német gőzös Hamburgba 70 tonna babbal. „Árpád” magyar gőzös Marsellebe 50 tonna cukorral 120 tonna vegyes áruval és 100 hordó kőolajjal. „Falerian” angol gőzös Liverpoolba 250 tonna cukorral 100 tonna babbal és 30 tonna liszttel. „Illyria” osztrák gőzös Lagosba 21,000 bádogtárny kőolajjal. „Split” osztrák gőzös Metkovicsba 30 tonna vegyes áruval.

— **A levegő hőmérséklete.** A londoni meteorológiai intézet nem rég Oxfordban és Island nyugati partjain több kísérleti ballont bocsátott fel, hogy megállapítsa, vajon milyen a hőmérséklet Anglia különböző pontjain a hét mérföldnél magasabb régiókban. A léggömbök közül most egyséket Essex, Argyllshire, Sligo, Worthing, Hitching és Byjleet tájon találtak meg. A ballonokon applikált műszerek azt mutatták, hogy a hőmérséklet hét mérföldnyi magasságig minden száz jardnál 1° fahrenheittel süllyed, míg ezen magasság felett a higany állása változatlan marad. A legnagyobb hideget 80° Fahrenheitben állapították meg.

— **A hazai ipar fejlődése.** Kossuth Ferenc működését a kereskedelmi kormányzatban két nagyfontosságú mű közreadásával fejezte be. Az egyik munka „Emlékirat a hazai kis és gyáripár fejlesztéséről” cím alatt 57 ivnyi terjedelemben két részből áll. Az első rész az utolsó tíz év iparfejlesztési tevékenységének a legteljesebb tárgyilagossággal való részletes ismertetése. Az elfogulatlan kritika ítéletet alkothat ebből a kereskedelemügyi minisztérium ipari politikájának helyes vagy téves voltáról s ezt az iparpolitikát az eredményeiből ítélheti meg. Kedvező és kedvezőtlen jelenségek egyaránt ismertetvék e műben, nemkülönben részletesen felsorolják az állam által az iparfejlesztésre fordított költségek. A munkából kitűnik, hogy a magyar 1868-tól 1899. végéig kereken 42 millió koronát fordított mindössze iparfejlesztésre, az utolsó tíz év állami iparfejlesztésének eredménye pedig egymagában az, hogy az állami támogatással létesített gyári ipar kereken 200,000,000 korona produkciót mutat fel évenként.

A munka második része a jövő teendőit jelöli meg az iparfejlesztés terén s ebben a tekintetben tulajdonképpen második kiadása annak a munkálatnak, amely ezelőtt másfél évvel „Iparfejlesztési emlékirat” címmel jelent meg. Ezt az emlékiratot dolgozta át Szerényi József kereskedelemügyi államtitkár irányításával és vezetésével az iparfejlesztési szakosztály az érdekeltségek köréből tett észrevételek alapul vételével.

A másik munka Magyarország gyári iparának üzemi statisztikája. Helyszíni felvételek alapján a statisztikai hivatal dolgozta fel ezt az anyagot, amely hozzákapcsolódik az előbbi munkálathoz és kiegészítő része annak, ugyancsak bőséges anyagot szolgáltatva a tárgyilagos kritikának. Míg az előbbi munka a termelést és a termelési viszonyokat ismerteti, addig ez a gyárak berendezését és a munkások száma tekintetében ad részletes utmutatást. Az előbb említett munka az utolsó tíz év anyagát dolgozza fel, ez a statisztika csak az utolsó öt évet foglalkozik, mert az előző öt évről már jelent meg hasonló munkát. Ebből a statisztikai munkálathoz többek között meggyőződünk arról, hogy gyáripárunk fejlődése a munkások száma tekintetében is örvedetesen jut kifejezésre, amennyiben az utóbbi öt évben a munkások száma a gyárakban közel 70,000-rel emelkedett. Mindkét munka az erről szóló részletes ismertetéssel legközelebb adatik át a nyilvánosságának.

— **Ujabb eljárás a reklámorvos ellen.** Ismeretes, hogy a városi tisztifőorvosi hivatal hetekkel ezelőtt feljelentést tett Sozzi dr. szusáki, volt fiumei városi kórházi orvos ellen kuruzslásért. Ezen feljelentésen kívül Sozzi dr.

ellen más eljárás is van folyamatban. A városi tanács ugyanis az olasz alattvaló orvostól megtagadta a letelepülési engedélyt, mire ez a horvát papság támogatásával Szusákra költözött s onnan Fiuméba rándul át konzultálásra. Az új feljelentés cimborlásért történt. Sozzi dr. ugyanis különös előszeretettel viseltetik a reklám iránt s mindenütt, mint a nápolyi, római, párizsi klinikák asszisztense szerepel. A városi tanács most a tisztifőorvosi hivatal javaslatára elhatározta, hogy — noha Sozzi dr. orvosi képesítését nem vonja kétségbe — a reklámorvos a nápolyi, római és párizsi klinikán szerzett asszisztensi bizonyítványainak bemutatását kívánja. A tanács ma utasította rendőrséget, hogy Sozzi dr.-tól az említett bizonyítványokat szerezze be.

— **A gyufamonopólium előkészítése.** Az óriási hadügyi kiadások folyton újabb és újabb jövedéki adók behozatalára sarkalják a kormányokat. Ausztriában és Magyarországon így most a gyufamonopólium föllállítása van soron. Az osztrák kormány már be is fejezte a monopólium föllállításához szükséges előmunkálatokat. A kormány küldöttei az összes gyufagyárakat megvizsgálták, felbecsülték a termelést, összeszedték a munkás és a munkaviszonyokra vonatkozó adatokat, úgy hogy a kormány most már teljesen tisztában van az osztrák gyufagyártás viszonyaival. A kormány eredeti tervétől eltérőleg maga fogja megváltani az összes gyufagyárakat és ehhez mintegy harmincöt millió koronára lesz szüksége. Ugylátszik nálunk is hasonló akcióra készülnek, sőt biztosra veszik, hogy a magyar kormány is követni fogja az osztrák kormány példáját. Nálunk most egyremásra állítják fel a gyufagyárakat, nyilván arra számítva, hogy a gyufamonopólium behozatala Magyarországon sem késik sokáig s a megváltással jó üzleteket fognak csinálni. Rosszul nem számítanak, mert — mint értesülünk — a magyar kormány is megkezdte a gyufamonopólium előmunkálatait. A pénzügyminisztérium ugyanis már statisztikai munkálatokat végez abban az irányban, hogy a 18 magyar gyár termelőképesége milyen arányban áll a szükséglettel, mennyi az áruban való be- és kivitelünk s hogy ez a primitív s technikai szempontból is rosszul berendezett gyár milyen értéket képvisel stb. Szóval nemcsak Ausztriában, hanem Magyarországon is lesz gyufamonopólium. Ezzel a tervvel szemben azonban a Kiskereskedők Egyesülete országos mozgalmat indít.

— **Államvasuti beruházások három év alatt.** A törvényhozás az 1906—1909. esztendőben összesen 401,785.213 koronát szavazott meg államvasuti és 25,718.300 koronát egyéb beruházási célokra. Félhivatalos helyről egy kis statisztikát bocsátottak nyilvánosságra azokról a munkálatokról és beszerzésekről, amelyeknek költsége a fentebb kimutatott összegekből került ki. A statisztika szerint a kereskedelmi kormány az utolsó három esztendő alatt a következő munkálatokat végeztette: Az 1904. évi XIV. t.-c. alapján (székely vasutak, érsekújvár—komáromi fővonal és a Dunahid építése, baja—bátaszéki fővonal és Dunahid, a gomboserdői vonal átépítése, galánta—zsolnai vonalon második vágány fektetése, fiumei kikötő s állomás bővítése stb.) tervbe vett munkákra fordítottak 119,761.932 K. Forgalmi eszközök beszerzése 3,000.000 K-ba került. A balatonvidéki vasut 14,500.000 K-t emésztett föl. Az 1907. évi XXIX. t.-c.-kel engedélyezett hitelek alapján elkészült 30,000.000 korona értékű építkezés, beszerettek mozdonyokat, személy- és teherkocsikat 57 millió értékben. Az 1908. évi XXXI. t.-c.-kel elrendelt építkezések céljaira, melyek az 1908—10. években, továbbá az elrendelt beszerzések számára, melyek 1908—11. években hajthatók végre, az 1908. és 1909. években a következő összegeket engedélyezte a minisztérium: 1. Budapest főváros területén emelendő épületekre 14,250.000 korona, a fiumei pályaudvar és kikötők kibővítésére 9,340.000 korona, vonalak teljesítő képességének fokozására 7,830.000 korona, második vágányok építésére 8,400.000 korona, másodrangú vasutak elsőrangusítására 6,300.000 korona, nagyobb vidéki pályaudvarok kibővítése stb., — összesen e címen engedélyeztek 78,540.000 koronát. Ugyane törvény alapján 50,180.000 koronát engedélyeztek forgalmi

eszközökre és beruházásokra. Miután a minisztérium névszerint felsorolja azokat a munkákat és szállításokat, amelyek befejeződtek és azokat, amelyek folyamatban vannak, ezt mondja a félhivatalos nyilatkozat: Mindent egybevetve megállapítható tehát, hogy az 1906—1909. években vasuti beruházásokra összesen 401,785.213 korona engedélyezését kérte a kormány. Ez összeg keretében folyamatba tett építkezések teljes erővel végeztek és illetve végeztek, a forgalmi eszközök pedig megrendeltek és nagyrészt be is szállítottak.

— **1,700.000 kivándorló.** Newyorki tudósítónk jelentése szerint az elmúlt 1909. esztendőben 1,700.000 ember vándorolt ki Európából és Ázsiából Amerikába, azaz az Egyesült Államokba. Ebből 1,247,244 ember jött Európából s Afrikából, 482,756 pedig Ázsiából. Ez az eredmény az 1907. esztendővel szemben apadást jelent, amikor két és fél millió volt a kivándorlók száma, ellenben emelkedés az 1908-iki évhez, amikor 1,358,359 lélek vándorolt Amerikába. A hajóstársaságok newyorki ügynökségei most nagy előkészületeket tesznek az idén várható nagy tavaszi kivándorlásra, melyet például Gustav H. Schwab, a brémai Lloyd newyorki ügynöke egyszerűen elmaradhatatlannak jelez. Szerinte Amerikában a nagy gazdasági válság által előidézett rossz munkaviszonyok annyira elmultak, hogy idén az állandó európai gazdasági válság elől ismét tömegesen fog Amerikába vándorolni a nép. A nagy bevándorlás ellen pedig Amerika ép oly állandóan és ép oly hiába küzd, mint az európai országok a kivándorlás ellen. A sajátságos tehetetlenségében Amerika is azt kezdi cselekedni, amit Európa, nagyban rendszabályozza a hajóstársaságokat. Új bevándorlási törvényt készítenek, kényelmesebb fedélközeteket követelnek a hajókon s e napokban állt elő egy szenátor azzal az indítványval, hogy minden kivándorlót szállító hajón legyenek amerikai kormányzolgálatban álló felügyelők, orvosok, ápolónők és tolmácsok. A kivándorlás, illetőleg bevándorlás pedig ezalatt folyik tovább, rendszerint olyan arányban, amilyen arányban jobbak a gazdasági viszonyok Amerikában, mint Európában.

— **Hajóstársaságok egyesülete.** Triestből jelentik, hogy ott már hosszabb idő óta néhány hajóstársaság egyesítése ügyében tárgyalások történnek. Kétféle tervről van szó. Az egyik szerint ama kisebb hajóstársaságokat, amelyek hosszabb járatokat tartanak fenn, akarják egyesíteni, a másik terv a dalmát hajóstársaságok egyesítését tűzte ki céljául. A két terv nem függ össze egymással.

— **Árverés a rendőrségen.** A rendőrségen január huszonnyolcadikán, pénteken délután négy órakor árverést tartanak. Az árverésen az 1908-ik évben talált és lefoglalt, eddig nem reklamált különféle tárgyakat adják el.

— **Tengerbe zuhant kocsik.** Ma délután fél tizenegy óra felé a molo Mária Valérián, két üres vasuti kocsit és a Padoani szállító cég egyik teherszállító kocsija a tengerbe zuhant. A baleset úgy történt, hogy a két vagon erősebb lökést kapott s a fordító korong tengerfelőli oldalán alkalmazott két kődarabon keresztülugorva, nekiment a Padoani cég teherszállító kocsijának, azt a tengerbe fordította, azután mindkét vagon szintén a tengerbe zuhant. A vasuti sinek ugyanis a fordító korongon túl végződnek s itt két néhány centiméternyi magas kődarabot alkalmaznak a kocsik tovább gördülésének megakadályozására. Az erős lökés következtében a két kocsit természetesen könnyen átugrotta a csekély akadályt s így a sinek végétől egy-két lépésnyire levő moló szélén a harmadik kocsit fellökve beleeshetett a vízbe. A balesetről értesítették a révhivatalt is, amely gondoskodott, hogy a három tengerbe zuhant kocsit kiemeljék.

— **Az idegen szülésznők ellen.** A városi tisztifőorvosi hivatalnak tudomására jutott, hogy Copaitich Zsigmond fiumei részvénytársasági elnök hetek óta egy laibachi szülésznőt alkalmazott, hogy a családjában előfordult szülésnél segítse. Minthogy Blasich Mario dr. tisztifőorvos meggyőződött, hogy Zupan Maria laibachi illetőségű szülésznőnek nincs olyan képesítése, mint amint a magyar törvény megkövetel, tapasztalatáról jelentést tett a városi tanácsnak. A tisztifőorvos jelentésében hangsúlyozta, hogy az idegen szülésznő fiumei működése teljesen felesleges, minthogy Fiumében harminchat szigorúan ellenőrzött törvényes ké-

pesítésü s adót fizető szülésznő van s így kívánatos, hogy Zupan Mária laibachi szülésznőt felelősségre vonják. A városi tanács a tisztí főorvos előterjesztését elfogadva ma utasította a rendőrséget, hogy Zupan Mária laibachi osztrák alattvaló szülésznő ellen azonnal indítson eljárást.

Távirat ◀▶ Telefon

A miniszterelnök Széll Kálmánál.

BUDAPEST, jan. 21. Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök ma délelőtt folytatta látogatásait a pártvezéreknél. Ma délelőtt a Magyar Jelzalog Hitelbankba ment, ahol Széll Kálmánt, az alkotmánypárt elnökét kereste fel. A két államférfiu közel másfél óráig tanácskoztak. Innen Khuen gróf a miniszterelnökségre hajtatott, ahol hivatalos ügyeket intézett el.

Khuen gróf a főhercegnél.

BUDAPEST, jan. 21. Déli háromnegyed tizenkét órakor Héderváry gróf József főhercegnél jelent meg kihallgatáson, amely alkalommal új miniszterelnöki méltóságában mutatkozott be.

Pártközi konferencia.

BUDAPEST, jan. 21. Ma délelőtt tartották meg a pártközi konferenciát a képviselőház elnöki fogadótermében. Az értekezleten három kérdéssel foglalkoztak behatóan. A kormányval szemben tanusítandó álláspontra vonatkozólag elhatározták, hogy a képviselőház ülésén Khuen grófnak bizalmatlanságot szavaznak. Az indemnitás kérdésében a Kossuth párt az indemnitási javaslatot a bizottsághoz akarta utasítani, a Justh párt viszont még tárgyalni sem hajlandó az indemnitást. A felirat ügyében pedig abban állapodtak meg, hogy a hétfői ülésen azt betérjesztik. Végül elhatározták, hogy a kiküldöttek egyes taktikai kérdések megbeszélésére még ülést tartanak.

Héderváry és Rauch tárgyalása.

BUDAPEST, jan. 21. Rauch báró horvát bán ma kihallgatáson jelentkezett a miniszterelnöknél, akinek rendelkezésére bocsátotta állását. Khuen gróf azonban megkérte a bánt, hogy állásában továbbra is maradjon meg. Ezzel kapcsolatban félhivatalosan azt jelentik, hogy Horvátország politikai kérdései a mai kihallgatáson nem kerültek beható tárgyalás alá, mert Khuen-Héderváry elsősorban Magyarország politikai viszonyainak konszolidálására fog törekedni. A miniszterelnök kifejezte azt az óhajtást is, hogy a kibontakozás lehetőségeit a bánnal együtt vitathassa meg. Ryuch báró hétfőig marad Budapesten s még tanácskozni fog a miniszterelnökkel, majd jelen lesz a főrendiház hétfői ülésén.

Eredménytelen pártvezéri

értekezlet.

BUDAPEST, jan. 21. A pártközi konferencia után a képviselőház egyik bizottsági termében a pártvezérek értekeztek Gál Sándor képviselőházi elnök elnöklésével. A pártvezérek mindenképp beszámoltak a pártközi konferencia határozatairól. Andrassy Gyula gróf az indemnitás kérdésénél kijelentette, hogy a költészet felhatalmazás ügyében pártja még nem foglalhat állást. Erre a Justh pártiak a baipárttal együttesen kivonultak a teremből.

Letartóztatott képerkeskedő.

ARAD, jan. 21. A rendőrség Fekete Mihály képerkeskedőt ma letartóztatta, mert Spányi Béla festőművész nevében hamisított képeket hozott forgalomba.

Áradások Franciaországban.

PÁRIS, jan. 21. Számos vidéki távirat arról ad hírt, hogy Chambéry, Belfort, Remiremont és St. Menhould környékén nagy áradások voltak. A közlekedés sok helyütt megakadt.

GEX, jan. 21. Oriási zivatar, amely 24 órán át dühöngött, a messze síkságot tengerre változtatta. Az utak járhatatlanok. A kár jelentékeny. Nagy áradásokról adnak hírt St. Claude, Morez és Vallée Biene is. A kocsutak egészen el vannak öntve.

Minden a kihordás vagy szétküldés körül felmerülő panaszt telefon vagy levelezőlap útján szíveskedjenek nekünk bejelenteni.

„A Tengerpart“ előfizetési ára :

Egész évre	24 korona
Fél évre	12 „
Negyedévre	6 „
Egy óra	2 „
Egyes szám ára	6 fillér.

„A Tengerpart“

szerkesztősége és kiadóhivatala:
Vicolo dell' Ospedale Wurzer-ház I. em.
Telefon 229. sz.

BAUER GRÜNWALD A magyarok
GRAND HOTEL D'ITALIE OTTHONA

 **VELENCÉ-
BEN**

Elsőrendű szálló. — Kifűnő konyha.

Alapított 1850-ben.

Cante Giuseppe

nagy butorraktára és asztalos műhelye

Fiume, Via Cappuccini 4. sz.

Nagy választék modern luxus butorokban. Vas-, réz- és kárpitos butorokban. Szolid és elegáns kivitelben.

Varieté Hotel Susak

Esténként elsőrendű művészi erők fellépte.

Harry quartett ének és tánc,
Horváth nővérek női kettős,
Erika quintett ének és tánc,
Duo, Charles zenebohócok,
Sylvant Emy bécsi szubrett,
Niedlich Irma énekesnő,
Horváth Emilia táncosnő,
Nichette Ottilia táncosnő,
Kemény Ilona magyar szubrett,
Angeli Rina miniatűr táncosnő,
Trio Charles tornázók.

Végül kitűnő bohózat:

Serenissimus a Varietében.

Kezdeté 9 órakor. Belépti díj 1 kor.

AJÁNLOK

kitűnő bőröspesenyét

Friss kocsonyahus kilgrként I K.
20 f. — Kedden és pénteken
friss májas és véres hurka, naponta friss tormás virsli és szafaladé valamint minden egyéb hentesáru legjobb minőségben olson kapható

Szathmáry Györgynél

Főüzlet Vicolo Germania I. sz.
Telefon 987. sz.
Fióküzlet I. Vásárcsarnok 17. sz.
Telefon 11-72. sz.

Három szobából, fürdőszobából és összes mellékhelyiségekből álló

uri lakás

szép fekvésű villában kiadó. Cim a kiadóban.

SCHÖN I.

Szépség és hajápolási terme

Fiume, Via del Governo 2 II. emelet.

A legújabb módszer szerinti arc-kéz-láb-ápolás (manicur, pedicur) villanyos arcmasszázs (vibrations massage) szemölcslevétel és arcbán levő szőr eltávolítása, tyukszemvágás stb. Diszfésülések elvállaltatnak.

Fésülések és hajmosások a rendelő lakásában is elvégeztetnek.

VARIÉTÉ ORIENTALE

Fiume, Via Lavatoio
(Uj Kucich-ház)

Tíz kiváló művészi erőből összeállított műsor.

Elsőrendű magyar énekesnők.

Kezdeté 9 órakor. Belépti díj 1 korona.

Tulajdonos: Pesaro Vittorio.

Magyar Vendéglő

Fiume, Riva Szápáry, az Adria palota mellett. Magyar étterem. Kizárólag magyar konyha.

Közvetlen termelőktől beszerelt magyar borok. Kitűnő villás reggeli.

Mérsékelt árak.

Az átutazó és a helybeli magyarság találkozó helye. Elegáns vendégszobák tengeri kilátással kaphatók.

Telef. 11-49 Tulajdonos: LIBERMANN IZSÓ

Két szobából, előszobából,

konyhából és a hozzá tartozó mellékhelyiségekből álló lakás kiadó. Cim meg tudható a Via Ciotta 8. sz. alatt levő tejcsarnokban.

Butorozott szoba

(villanyal és fürdőszobával) I. emeleten kiadó. Cim a kiadóban.

Fiume első, legnagyobb és legjobb hírnevű óraüzlete

Alapított 1880.

Alapított 1880.

**Nattich Henrik - Fiume (Corso)
CHRONOMETER ÉS MŰRAS.**

Különlegességi raktár valódi genfi és Glas-hütte-féle gyártmányú elsőrendű órákban és chronométerekben.

Fizetéses gyakornokok vagy

fiatal komptoirista

helybeli irodába azonnal felvétetik. Cim a kiadóban.

**„DE LA VILLE“
SZÁLLODA, KÁVÉHÁZ ÉS ÉTTEREM**

FIUME, DEAK-KORZÓ.

— A magyarság találkozó helye. —
Az étteremben délelőtt 9 órától izletes villásreggeli olcsó árakon.
A kávéházban esténként HORVÁTH PALI cigányzenekara GÁBOR kishögös szólistával hangversenyez.
Minden szombaton este disznótor.
Minden vasárnap d. u. 4-6 uzsonnazene.

TULAJDONOS:
ifju BUDAI KÁROLY**Bredár Lajos
mosoda és tisztító intézet**

FIUME Via Lavatoio I. Telef. 988.

Specialista pipere,- kelengye- és gallér tisztításban.

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ADRIA PALOTA FIUMÉBAN ADRIA PALOTA

betétkönyvek és folyószámlák után

4% netto kamatot

terít meg feleinek.

A tőkekamatadót a bank önmaga viseli.

MOHOVICH C. A.

FIUME Via Governo TRIEST Via Ponterosso 6

Alapított 1890-ben.

A látható írásu, világhírű

Underwood írógépek

vezérképviselte.

Modern irodaberendezések. - Amerikai butor. Másoló készülékek. - Mappák. - Bélyegzők. - Bádog- s email feliratok.

Mechanikai javító műhely.

OH JAJ!

Megfojt az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 és 2 korona. Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR“ gyógyszertár Budapest, VI., Váci-körút 17.

ELJEN!

Egger-mellpasztillája csakhamar meggyógyított

Kapható Fiumében: Accurti Károly, Babić Hinko, Mizzan Adorján Prodam János, Prodam F. Schindler Adolf gyógyszertárakban, Rosenkört Gusztáv

HIRDETÉSEK felvétnének a kiadóhivatalban.**„MERCUR“****könyvnyomdai-intézet**

Fiume, Via degli Operai 14. sz.

Új magyar nyomda Fiumében.

Telefon sz. 9-32.

Tulajdonos: CHILKO JÓZSEF

Gilliam G. - Fiume

Via Alessandrina 4.

Raktár az Adria palotában. Interurb telefon 990.

Frissen érkezett Stíriai pulárd, vad, Bialuga, Orsovai és Elbe caviar valamint esténként meleg prágai sódar.

Naponta friss zsur-kenyér.

Hirdessen „A TENGERPART“ napilapban!

„A Tengerpart„ január 1-én hetedik évfolyamába jutott és oly elterjedésnek örvend, a milyent eddig Fiumében egyetlen egy magyar lap sem tudott felmutatni.

„A TENGERPART“ minden hirdetése eredménynyel jár.

Kiadóhivatal: Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház.

Telefon 229. sz.

Ugyanott vétetnek fel előfizetések is bármely naptól kezdve.

Telefon 229. sz.

„A Tengerpart“ független és szókimondó irányával szerezte meg népszerűségét és olvasottságát.